

Νήπια με οικολογική συνείδηση

Παιδικοί σταθμοί και νηπιαγωγεία μαθαίνουν στους μπόμπιρες να σέβονται τη φύση

■ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΣΙΜΙΤΣΙΑΔΗ
a.simitziadi@realnews.gr

ΜΠΟΣΤΑΝΙΑ με κρεμμύδια και ραπανάκια, αμπέλι, παππούτρι, στέρνα, μία καταίκα και ένα κοτέτσι στην άκρη του προαυλίου σήγουρα δεν θυμίζουν σε τίποτα την τυπική εικόνα ενός ελληνικού νηπιαγωγείου. Κι όμως, το «Ξεκίνημα» -οικολογικό κέντρο προσχολικής αγωγής- διαθέτει όλα αυτά κι ακόμη περισσότερα.

«Τη δεκαετία του '90, πολύ περισσότερο το 1985 όταν ανοίξαμε για πρώτη φορά το οικολογικό νηπιαγωγείο στα Μεσόγεια, η έννοια περιβαλλοντική συνείδηση ήταν γενικά ανύπαρκτη, πόσο μάλλον να αποτελεί και μέρος του εκπαιδευτικού συστήματος», τονίζει ο Χρίστος Βασιλείου, ιδιοκτήτης του παιδικού σταθμού. Πλέον το «Ξεκίνημα» μαζί με τη μικρή κιβωτό που συντρέπει στεγάζεται στο Κορωπί και υπεύθυνοι για τη φροντίδα του είναι οι Κατερίνα Αράπη, κοινωνική λειτουργός- παιδοψυχολόγος και ο Χρίστος Βασιλείου, δάσκαλος - περιβαλλοντολόγος.

Παρτέρια

Σ'ένα σκολείο διαφορετικό από τ' άλλα, τα παιδιά έρχονται σε επαφή με τη φύση και τα ζώα από πολύ μικρή ηλικία. Στα παρτέρια μαθαίνουν να φυτεύουν όλα σχεδόν τα είδη λαχανικών, ανάλογα με την εποχή. Από μαρούλια και μελιτζάνες μέχρι καρπούζια και πεπόνια, οι μικροί καλλιεργούτες περιποιούνται καθημερινά τα λαχανικά τους που στο τέλος φυσικά θα φτάσουν στο πιάτο τους. Τον Σεπτέμβριο, για παράδειγμα, συμμετέχουν

Τα νήπια μαθαίνουν να σπέρνουν και να περιποιούνται τα φυτά τους, να προσέχουν τα ζώα και να ανακυκλώνουν

στον τρύγο, πατούν τα σταφύλια και μετωνυμούνται από μουσταλευριά μέχρι κουλουράκια. «Τα παιδιά μαθαίνουν για τον κύκλο της φύσης και βλέπουν από κοντά τα σπόρακια που φύτεψαν να μεγαλώνουν. Ξέροντας ότι αυτά είναι καρποί της φροντίδας τους, μαθαίνουν να αγαπούν τα βιολογικά προϊόντα και να δείχνουν προτίμο σ' αυτά σε σχέση με άλλα παιδιά της πλικάς τους που δεν γνωρίζουν όλη αυτή τη διαδικασία», λέει ο κ. Βασιλείου.

«Εδώ δεν έχουν θέση τα χημικά και προσπαθούμε να χρησιμοποιούμε ανακυκλώσμες πρώτες ύλες». Κάνοντας κομποστοποίηση εκμεταλλεύονται τα περισσεύματα φαγητού, τα κλαδέματα αλλά και τα περιπτώματα των ζώ-

ων που φιλοξενούνται (κατσίκα, κότες, γαλοπούλες) για να τροφοδοτίσουν με φυσικό λίπασμα τα λαχανικά, το μικρό θερμοκόπιο και τα δέντρα, που είναι και αυτά πολλά.

Βρόχινο νερό

«Όλα έχουν την ανάλογη καρτέλα - "λεμονιά", "μαρούλι", "ραπανάκι"-, όχι μόνο για να μαθαίνουν τα είδη αλλά και τις πρώτες τους λέξεις. Εκμεταλλεύομαστε τα πάντα. Οχι μόνο τα οργανικά απορρίμματα αλλά και το βρόχινο νερό της στέρνας μας το χρησιμοποιούμε για το πότισμα. Ανακυκλώνουμε χαρτί και αλουμίνιο, ενώ οι στολές για τη θεατρικά σκετς, οι μάσκες, τα αποκριάτικα κοστούμια είναι όλα φτιαγμένα από ανακυκλώσιμα υλικά», ε-

πιστοποιούνται ο κ. Βασιλείου. Τα αποτέλεσμα των όσων μαθαίνουν γίνονται αμέσως ορατά.

«Οχι μόνο οι μαθητές αποκτούν περιβαλλοντική συνείδηση, αλλά πείθουν και τους γονείς τους να φυτέψουν στους κίπους τους ή να μετατρέψουν τα μπαλκόνια τους σε μικρά φυτώρια. Για να φανταστείτε, έρχονται παιλοί μας μαθητές, που είναι φοιτητές βέβαια τώρα, και φέρουν τα σκουπίδια που προορίζονται για ανακύκλωση».

■ Το «Ξεκίνημα» ανήκει στο Δίκτυο «Οικολογικά Σχολεία» υπό την εποπτεία της Ελληνικής Εταιρείας Προστασίας της Φύσης και στο Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης «Το Σποράκι - Πηγή Ζωής».

INFO

■ Ο πρότυπος παιδικός σταθμός - οικολογικό νηπιαγωγείο «Ξεκίνημα» βρίσκεται στην επαρχιακή οδό Κορωπίου - Σπάτων, τηλ. 210 6625165, www.xekinima.gr

■ Το οικολογικό εκπαιδευτήριο, νηπιαγωγείο και παιδικός σταθμός «Βίο το Λαγουδάκι», βρίσκεται στην Α. Παπανδρέου 88, Γλυφάδα, τηλ. 210 9650990, www.biologoudaki.gr

Βιοκλιματικό κτίριο και περιβαλλοντική εκπαίδευση

ΣΤΗΝ ΝΟΤΙΑ άκρη της Αττικής, στη Γλυφάδα, το οικολογικό εκπαιδευτήριο «Βίο το Λαγουδάκι» λειτουργεί από το 2004 προσπαθώντας να εμφυστήσει στα παιδιά σεβασμό για τη φύση. Το πρώτο που αντικρίζει κανείς και καταλαβαίνει τη νοοτροπία και τις προτεραιότητες της ιδρύτριάς του Δέσποινας Αλάτση - Φραίχλις εί-

ναι ο λαχανόκποιος και ο λιλιπούτειος κάδος ανακύκλωσης, στο ύψος των μαθητών του. Με τριάντα χρόνια πείρα σε ιδιωτικά και δημόσια σχολεία, η νηπιαγωγός κ. Αλάτση - Φραίχλις έχει βάλει στόχο να φέρει την αλλαγή στον τρόπο που οι γονείς και παιδαγωγοί αντιλαμβάνονται το εκπαιδευτικό σύστημα.

«Αν σωθεί ένα παιδί υπάρχει ελπίδα» υποστηρίζει η κ. Φραίχλι και μάχεται μαζί με το προσωπικό του παιδικού σταθμού και νηπιαγωγείου να το κατορθώσει.

Τα πάντα είναι προσεγμένα. Από το κτίριο που είναι βιοκλιματικό και φέρνει στο μυαλό γερμανική αγροκτήμαση πρώτης ύλης. Ξύλινο, με χαρούμενα χρώματα, είναι κατασκευή αυστριακής προέλευσης, ευρωπαϊκών προδιαγραφών και, σε

όσους φαίνεται περίεργο, αντισεισμικό.

Στην προσπάθειά τους να αλλάξουν την εικόνα του ταιμέντου και της έλλειψης πρασίνου που καθημερινά αντικρίζουν τα παιδιά στην πόλη, εντάσσεται και βιολαχανόκποιος στην αυλή του σταθμού.

Από το μποστάνι στην κουζίνα

«Το παιδί», όπως τονίζει η κ. Φραίχλι, «μαθαίνει να έχει υπομονή και με τη βοήθεια του γεωπόνου σπέρνει, φροντίζει και στο τέλος μεταφέρει τα λαχανικά στην κουζίνα», π ο οποία μάλιστα έχει πιστοποιήση από τον Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων ΔΗΩ. «Αν φύτευαν και φρόντιζαν γαριδάκια, αυτά θα έτρωγαν. Στην προκειμένη περίπτωση όμως τα παιδιά φροντίζουν τα λαχανικά του κίπου μας και τα τρώνε με χαρά, αντίθετα με ότι ισχύει γενικά», λέει η καριτολογώντας τη ιδρύτρια. Χαρακτηριστικά είναι και τα «βιολογικά» γενέθλια των μαθητών, αφού η τούρτα παρασκευάζεται στην κουζίνα του σταθμού από 100% βιολογικές πρώτες ύλες.

Πέρα όμως από τον βιολαχανόκποιο, το «Βιο το Λαγουδάκι» κάνει κομποστοποίηση,

ανακύκλωση και σε έναν από τους χώρους του έχει σε περίοπτη θέση ένα παιχνίδι - δείγμα υδροπονικής καλλιέργειας.

Τα παιδιά προσπαθούν να μεταφέρουν στο σπίτι όσα μαθαίνουν και όσοι από τους γονείς ενδιαφέρονται να αλλάξουν διατροφικές συνήθειες ενημερώνοντας από ειδικούς επιστήμονες την νηπιαγωγείου. Για παράδειγμα, από τον σεφ που είναι εξειδικευμένος στην βιολογική παιδική διατροφή. «Πρώτα απ' όλα πρέπει να εκπαιδευτούν οι γονείς και φυσικά πρέπει να αλλάξει ριζικά το εκπαιδευτικό σύστημα και η νοοτροπία πολλών γονιών και νηπιαγωγών αν θέλουμε να δούμε τα αποτελέσματα των αλλαγών ύστερα από δύο γενιές. Κάποια στιγμή νομίζω πως αυτή η αλλαγή θα συμβεί». Η Δωρεάν Σχολή Γονέων που λειτουργεί στη νηπιαγωγείο έχει αυτόν τον στόχο, αφού όπως λέει η κ. Αλάτση - Φραίχλις «στην επαγγελματική μου καριέρα τα προβλήματα που είχα ήταν με τους γονείς και όχι με τα παιδιά».

■ Το «Βιο το Λαγουδάκι» έχει βραβευτεί από την Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης με τη σημαία των Οικολογικών Σχολείων, μέσω του ομώνυμου Δικτύου όπου συμμετείχε.

Η παραγωγή των παιδιών έχει ακόμη και πιο πολύ βιολογικών προϊόντων από τη ΔΗΩ